

# EVROPSKÝ PARLAMENT

2004



2009

*Dokument ze zasedání*

7. 10. 2008

B6-0527/2008 }  
B6-0530/2008 }  
B6-0533/2008 }  
B6-0534/2008 }  
B6-0535/2008 } RC1

## **SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ,**

který v souladu s čl. 103 odst. 4 jednacího řádu předkládají

- José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Charles Tannock, Jacek Saryusz-Wolski a Jacek Protasiewicz za skupinu PPE-DE
- Jan Marinus Wiersma, Justas Vincas Paleckis, Pasqualina Napoletano a Klaus Hänsch za skupinu PSE
- Janusz Onyszkiewicz, Jeanine Hennis-Plasschaert a Marian Harkin za skupinu ALDE
- Elisabeth Schroedter a Milan Horáček za skupinu Verts/ALE
- Mieczysław Edmund Janowski, Adam Bielan, Konrad Szymański, Wojciech Roszkowski, Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk a Ryszard Czarnecki za skupinu UEN

a který nahrazuje návrhy usnesení předložené níže uvedenými skupinami:

- PSE (B6-0527/2008)
- ALDE (B6-0530/2008)
- PPE-DE (B6-0533/2008)
- UEN (B6-0534/2008)
- Verts/ALE (B6-0535/2008,

o situaci v Bělorusku po parlamentních volbách, které se konaly dne 28. září 2008

RC\746323CS.doc

PE413.318v01-00}  
PE413.321v01-00}  
PE413.325v01-00}  
PE413.326v01-00}  
PE413.327v01-00} RC1

**CS**

**CS**

## **Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Bělorusku po parlamentních volbách, které se konaly dne 28. září 2008**

*Evropský parlament,*

- s ohledem na svá předchozí usnesení o situaci v Bělorusku, zejména na usnesení ze dne 22. května 2008,
  - s ohledem na prohlášení Komise ze dne 21. listopadu 2006 o připravenosti Evropské unie k obnovení vztahů s Běloruskem a jeho občany v rámci evropské politiky sousedství (EPS),
  - s ohledem na prohlášení předsednictví jménem EU týkající se propuštění Sergeje Parsjukeviče a Andreje Kima,
  - s ohledem na závěry zasedání Rady o Bělorusku ze dne 15. září 2008,
  - s ohledem na předběžná zjištění mise OBSE pro sledování parlamentních voleb v Bělorusku ze dne 29. září 2008,
  - s ohledem na prohlášení předsednictví Rady Evropské unie o parlamentních volbách v Bělorusku ze dne 30. září 2008,
  - s ohledem na čl. 103 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem ke skutečnosti, že potom, co běloruské orgány propustily ve dnech 16. až 20. srpna 2008 politické vězně Alexandra Kozulina, Sergeje Parsjukeviče a Andreje Kima, nejsou v současné době v Bělorusku drženi ve vězení žádní mezinárodně uznání političtí vězni,
- B. vzhledem k tomu, že EU přijala propuštění politických vězňů jako významný krok Běloruska k přijetí základních hodnot demokracie, dodržování lidských práv a zásad právního státu, což bylo jednou ze základních podmínek pro přehodnocení restriktivních opatření, která se v současné době týkají některých běloruských vedoucích politických činitelů, a postupné obnovení vztahů s Běloruskem,
- C. vzhledem k tomu, že prezident Lukašenko dne 10. července vystoupil s výzvou, aby volby proběhly transparentně a demokraticky, a tuto výzvu zopakoval při svém televizním vystoupení dne 29. srpna, kdy také slíbil, že tyto volby budou spravedlivé jako nikdy předtím,
- D. vzhledem k tomu, že parlamentní volby plánované na 28. září byly ze strany EU vnímány jako další příležitost Běloruska prokázat zajištěním jejich demokratického průběhu a pluralistického principu, že ctí demokratické hodnoty a evropské normy,
- E. vzhledem k tomu, že EU v tomto ohledu uvítala zapojení pozorovatelů OBSE/Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva, zdůraznila důležitost zajištění jejich skutečného přístupu ke všem fázím volebního procesu, včetně sčítání hlasů, a zdůraznila především

RC\746323CS.doc

PE413.318v01-00}  
PE413.321v01-00}  
PE413.325v01-00}  
PE413.326v01-00}  
PE413.327v01-00} RC1

důležitost zajištění práv opozičních stran, a to jak jejich právo kandidovat ve volbách, tak právo mít přístup k volebním monitorovacím komisím a sdělovacím prostředkům,

- F. vzhledem k tomu, že EU byla připravena v případě hladkého průběhu voleb začít s přehodnocováním restriktivních opatření proti běloruským vůdcům a přijmout pozitivní a konkrétní opatření, která by vedla k postupnému obnovení vztahů s Běloruskem,
- G. vzhledem k tomu, že požadavek Spojených demokratických sil, aby se vláda zapojila do otevřeného dialogu o volebním procesu, zůstal zcela ignorován; vzhledem k tomu, že opoziční kandidáti vyjádřili pochybnosti ohledně spravedlnosti volebního procesu, přičemž zmínili svou nedostatečnou důvěru ve způsob hlasování a předpokládaný průběh sčítání hlasů,
- H. vzhledem k tomu, že mise OBSE pro sledování průběhu voleb uvedla ve svých předběžných závěrech, že i přes drobná zlepšení volby, které dne 28. září proběhly v přísně kontrolovaném prostředí s prakticky neznatelnou volební kampaní a při nedostatečné transparentnosti během sčítání hlasů a shromažďování výsledků z různých volebních místností, nakonec nesplnily demokratické normy,
- I. vzhledem k tomu, že opozice, která nezískala ani jedno ze 110 křesel, veřejně volby odsoudila jako frašku, přičemž vyjádřila své obavy, že „laškování“ prezidenta Lukašenk a s demokracií je u konce, a požádala EU a USA, aby výsledky těchto voleb neuznaly,
- J. vzhledem k tomu, že Lidia Jarmošina, předsedkyně ústřední běloruské volební komise, prohlásila volby za „svobodné a spravedlivé“,
- K. vzhledem k tomu, že na 800 stoupenců opozičních stran protestovalo večer v den konání voleb v Minsku,
  - 1. vyjadřuje uspokojení na tím, že političtí vězni Alexand Kozulin, Sergej Parsjukevič a Andrej Kim byli propuštěni z vězení; stále však očekává, že budou moci požívat všech občanských práv, která všem běloruským občanům zaručuje Ústava Běloruské republiky;
  - 2. vyjadřuje své politování nad tím, že v Bělorusku nedošlo k výraznému demokratickému pokroku, v němž EU v zájmu běloruských občanů doufala, a nad tím, že i přes určitá drobná zlepšení neodpovídal nakonec průběh parlamentních voleb konaných dne 28. září mezinárodním standardům;
  - 3. domnívá se, že demokratická legitimita nového běloruského parlamentu je pochybné povahy;
  - 4. je znepokojen tím, že shromáždění pořádané opozicí dne 28. září v Minsku nazvalo ministerstvo vnitra hrubým narušením veřejného pořádku, a je rovněž znepokojen zprávami, že informace o shromáždění budou postoupeny úřadu vrchního státního zástupce k posouzení toho, zda nedošlo k porušení zákona; vyzývá běloruské orgány, aby respektovaly základní práva týkající se svobody shromažďování a svobody projevu, jež jsou uvedena v běloruské ústavě;

5. poukazuje na to, že přetrvávající nezdar při organizování svobodných a spravedlivých voleb bude pro Bělorusko představovat další překážku v jeho vývoji a bude i nadále výrazně negativně ovlivňovat jeho vztahy s Evropskou unií, a to i přes to, že EU vzala na vědomí nedávné propuštění několika aktivistů demokratické opozice a chovala naději, že při organizování voleb dojde k určitému zlepšení;
6. vyzývá běloruskou vládu, aby potvrdila svá prohlášení týkající se její ochoty zlepšit spolupráci s EU a vytvořit příznivější podmínky pro zahájení rozhovorů mezi EU a Běloruskem;
7. vyzývá v této souvislosti běloruskou vládu, aby učinila kroky směřující k takovým budoucím volbám, které budou skutečně demokratické a v souladu s mezinárodními demokratickými normami, a aby zavedla ve volebním právu a ve volebních postupech změny, např. aby:
  - a) vytvořila spravedlivé podmínky a příležitosti pro všechny kandidáty, aby mohli uspořádat skutečnou volební kampaň;
  - b) zajistila zastoupení všech stran účastnících se voleb ve volebních komisích na všech úrovních, zejména na úrovni obvodních komisí;
  - c) zajistila, aby hlasování vyloučilo jakékoli pochybnosti, pokud jde o případný podvod;
  - d) zrušila předčasné hlasování, nebo aby alespoň zajistila, aby hlasy udělené v předčasném hlasování podléhaly zvláštnímu postupu, který bude oddělen od běžného hlasování, a aby výsledky předčasného hlasování byly zaznamenány ve zvláštních volebních protokolech;
8. naléhavě vyzývá běloruskou vládu, aby respektovala lidská práva a
  - a) provedla nezbytné změny v běloruském trestním zákoníku zrušením článků 193, 367, 368 a čl. 368 odst. 1, z nichž některé, zejména článek 193, jsou na seznamu organizace Amnesty International a často bývají zneužívány jako prostředek k útlaku;
  - b) upustila od výhrůžných trestních stíhání, včetně stíhání za vyhýbání se vojenské službě v Bělorusku, proti studentům vyloučeným za jejich občanský postoj, kteří jsou nuceni pokračovat ve studiu v zahraničí;
  - c) odstranila všechny překážky bránící řádné registraci nevládních organizací v Bělorusku;
  - d) lépe zacházela s národnostními menšinami a více je respektovala, a to i pokud jde o uznání zákonně zvoleného orgánu Svazu Poláků v Bělorusku vedeného Angelikou Borysovou, kulturu, kostely, vzdělávací systém a historické a materiální dědictví;s cílem ukončit dobrovolnou izolaci země od zbytku Evropy a výrazně zlepšit vztahy mezi EU a Běloruskem;
9. připomíná, že dne 21. listopadu 2006 Evropská unie prohlásila, že je připravena obnovit své

RC\746323CS.doc

PE413.318v01-00}  
PE413.321v01-00}  
PE413.325v01-00}  
PE413.326v01-00}  
PE413.327v01-00} RC1

vztahy s Běloruskem a jeho občany v rámci evropské politiky sousedství, jakmile běloruská vláda prokáže, že ctí demokratické hodnoty a respektuje základní práva běloruských občanů;

10. vyzývá Radu a Komisi, aby s Běloruskem vedly nadále rozhovory a pokračovaly v utváření politiky vůči této zemi v režimu přísné podmíněnosti, který bude založen na postupném přístupu, referenčních hodnotách a harmonogramech a bude zahrnovat i ustanovení o přezkumu a příslušné finanční zdroje;
11. vyzývá Radu a Komisi, aby v zájmu obyčejných občanů a podpory rozvoje svobodné společnosti zvážily možnost selektivního přezkumu a možného pozastavení platnosti stávajících restriktivních opatření;
12. vyzývá Radu a Komisi, aby nerušily zákaz vydávání víz těm, kteří se přímo podíleli na porušování demokratických volebních norem a lidských práv; požaduje, aby zvážily možnost částečného šestiměsíčního pozastavení této sankce pro ostatní úředníky, a to pod podmínkou, že by byl během tohoto období upraven restriktivní zákon o sdělovacích prostředcích z konce června 2008 ještě před tím, než vejde definitivně v platnost;
13. vyzývá Radu a Komisi, aby přijaly další opatření směřující ke zjednodušení a uvolnění postupů udělování víz běloruským občanům, neboť takové kroky jsou nezbytně nutné pro splnění hlavního cíle politiky EU vůči Bělorusku, kterým je usnadnit a zintenzívnit kontakty mezi lidmi a demokratizovat tuto zemi; důrazně je v této souvislosti vyzývá, aby zvážily, zda by bylo možné snížit poplatky za udělování víz běloruským občanům, kteří cestují do schengenského prostoru, což je jediný způsob, jak zabránit sílící izolaci Běloruska a jeho občanů; vyzývá běloruské úřady, aby ukončily praxi vydávání výjezdních víz svým občanům, zejména dětem a studentům;
14. vyzývá Radu a Komisi, aby v případě Běloruska zvážily možnost selektivního provádění evropské politiky sousedství a nástrojů na podporu demokracie a lidských práv a rozšířily svou podporu běloruské občanské společnosti, a zejména zvýšily finanční pomoc nezávislým sdělovacím prostředkům, nevládním organizacím a běloruským studentům studujícím v zahraničí; vítá finanční podporu, kterou Komise poskytla Běloruské evropské univerzitě humanitních věd sídlící v litevském Vilniusu; žádá Radu a Komisi, aby vyzvaly běloruskou vládu, aby na znamení dobré vůle a lepší budoucnosti umožnila Běloruské evropské univerzitě humanitních věd přemístit zákonným způsobem své sídlo z Vilniusu zpět do Běloruska a vybudovat si zde přiměřené podmínky pro další existenci v Minsku; vyzývá Radu a Komisi, aby zaručily finanční podporu nezávislé běloruské televizní stanici Belsat;
15. vyzývá Radu a Komisi, aby zvážily, zda není vhodné přijmout opatření na zlepšení podnikatelského prostředí, obchodu, investic, energetické a dopravní infrastruktury a přeshraniční spolupráce mezi EU a Běloruskem s cílem přispět k zajištění dobrých životních podmínek a prosperity běloruských občanů, jakož i jejich schopnosti komunikovat a svobodně cestovat do EU;
16. lituje rozhodnutí běloruských úřadů, které během několika posledních let opakovaně odmítly vystavit vstupní víza poslancům Evropského parlamentu a národních parlamentů; vyzývá běloruské orgány, aby nevytvářely další překážky, které by delegaci Evropského parlamentu

pro vztahy s Běloruskem znemožňovaly návštěvu této země;

17. vítá vůli běloruského národa zachovat nezávislost a územní celistvost své země;
18. vítá postoj běloruských úřadů, které navzdory ohromnému nátlaku neuznaly jednostranným způsobem vyhlášenou nezávislost Jižní Osetie a Abcházie;
19. odsuzuje skutečnost, že Bělorusko je jedinou zemí v Evropě, kde dosud existuje trest smrti, který je v rozporu s evropskými hodnotami;
20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, parlamentním shromážděním OBSE a Rady Evropy, sekretariátu SNS a běloruským orgánům.